

Bachelor's club stiftades år 1769 i Göteborg. Den erhöill 1787 ett kungligt privilegium och lade i samband därmed epitetet the Royal till sitt namn. Kungl. sekreteraren Claes Gartz, som förmedlat privilegiet, blev till belöning härför vald till klubbens hedersledamot. De handlingar, skrivelser, avskrifter av protokoll etc., vilka Gartz erhöill i samband härmed jämte liknande senare papper överlämnades år 1890 av Gartz sonson, bokauktionskommisarien Claes Gartz till Göteborgs museum. När museets handskriftssamling år 1892 överlämnades till det nygrundade Göteborgs stadsbibliotek, överfördes även handlingarna rörande klubben dit.

Handlingarna har ordnats och med stor utförlighet förtecknats av museiintendenten Gustaf Brusewitz i hans handskrivna Katalog öfver Göteborgs musei arkif, bd 2. Den ordning Brusewitz infört har bibehållits. Ett utdrag ur hans katalog omfattande ifrågavarande handlingar återfinnes som Bilaga A.

Samtliga handlingar är tryckta i Ulvenstam, L. H. & Fahl, M., The Royal bachelor's club 1769-1944. Minnesskrift. 1947, sid. 78-90.

FÖRTECKNING

Requisition sker med angivande av H 31:1

Volymnr	Tid	Anmärkingar
1	1787 - 1799	Handlingar rörande The Royal bachelor's club i Göteborg. (Brusewitz: Ser. 49, nr 1627 a-g.)

SVEDESKA HANDELSFÖRENINGEN
 ÖFVER HANDELSKÄMPEBÖRDE THE ROYAL BACHELORS CLUB
 I GÖTEBORG
 UR: G. BRUSEWITZ' KATALOG ÖFVER GÖTEBORGS MUSEI ARKIF, BD 2

N:r 1627

1789 etc.

Sju st. diverse handlingar rörande "The royal Bachelors Club" i Göteborg, nemligen:

a) Tacksägelse bref till Kgl. Secret. h:r Claes Gartz för hans besvär med förskaffande af det Kgl. privilegium samt beställande af en medalj, till hvilken han äfven lemnat idé. Hvarjente yttras önskan, att någon gång få se herr Kgl sekreteraren i klubben. Undertecknad af ledamöterna Jonas Tranchell, Rob. Innes, Thos. Urskine, Johan Sahlsteen, C. Kerpel, Aron Oterdahl, David Now, Henry Greig, S.R. Schwartzkopff, S. Wengren, Jonas Malm, Erik Törnsten, Lars Wohlfahrt, Pehr Rubb, Ns Arfvidsson, D. Mitchell, S. Rydquist, And. Treffenberg, Ruthensparre, Th. A. Oterdahl och Laur. Tarras. Dat. d. 5 Dec.? 1789.

b) Afskrift, protokolls-utdrag af d. 1 Nov. 1787 af innehåll, att på sammanträde uppläste konung Gustaf III:s klubben nådigst förlänte privilegium af d. 17 Sept. att fritt och obehindradt få fortsätta Bachelors-klubbens nöjen och Societetsbillard. Och beslöts att nämnde "höga dokument" skulle på patent afskrifvas och, under glas och i förgylld ram, främst uti billard-rummet uppsättas. Och tillkännagafs, att det var K. sekret: h:r Claes Gartz+) i Stockholm, som haft besvär att uppsätta och hos konungen insinuera ansökningsen derom samt derpå

+) förmodl. far ol. farfar till den, som skänkt papperen

utverka privilegium, hvarföre klubben genast utnämde honom, Gartz, till hedersledamot, med försäkran, att vid nästa sammankomst "recompensera" hans oförtrutna möda och nit. Undert. Jonas Franchell. Rog. Innes.

c) Afskrift af ordförandens, Jonas Franchells, tal, då det tredje fullständiga jubileum firades d. 19 Nov. 1789. Klubben räknade nemligen sin tid efter sekler, dock så, att ett sekel innefattade en tid af endast tio år, och skulle efter hvarje sekels förlopp nytt jubileum firas. Talet innehåller först och främst en kort historik öfver klubbens tillvaro, allt ifrån första begynnelsen. Den grundades d. 19 Nov. 1769 af h:r Joh. G. Forss, som när talet hölls var död, och h:r Will Chalmers, som vistades i Canton, hvilka båda äfven voro klubbens första ordförande. I det följande seklet, hvilkets jubileum firades "uti Hellmans billard-rum" d. 19 Nov. 1779, fungerade som ordförande hr Consul Urskine och h:r Johan Sahlsteen. I det tredje seklet öfvertogs ordförandeskapet af herrar Jonas Franchell och Robert Innes. Under detta sekel erhöles K. Majts nådigste privilegium att vara en "Englig Bachelors Club" och att fritt från andras intrång få nyttja societets Billard, "hvilket höga förordnande ses här i rummet under glas i förgylld ram." Och har ordföranden under hela tiden haft till biträde en sekreterare, en advokatfiskal och en orator. Under tiden aflidne voro klubbens grundläggare J.G. Forss, W. Ratsen, W. Shephard, J. Öderberg, J. Scott, S. Fraser, W. Williamson, J. Godolyn, P. Noman, H. Neuman, W. Norman, S.W. Strandberg och S.P. Fullman. Till andra orter afflyttade voro W.J. Sibald, St. Alsing, C. Öderström, R. Öderström, B. Nyall och James Chalmers. Nyvalde ledamöter voro 25, af hvilka för tillfället frånvarande W. Chalmers (i Canton), J. Smith, O. Lindahl, J.L. Ruthensparre och J. Tarras. Behållningen i kassan var R 353. 16 s. Hedersledamöter voro . sekret. C. Gartz (i Stockholm), h:r John Tarras och teol. lektorn h:r Alex. Malm. "Huru det tillgått vid våra högtidliga måltider, då främmande, som frekventerat biljarden varit buöne,

ha herrarne sjelfva sett. På gästfrihet, vin och ordning aldrig tryta vår klubb. Huru vårt dagliga aftonbord serveras, är allom bekant; Å den goda reputation det förvärfvat äga bestånd och nyttigt derom spridas "bring rikets gränser."

- d) Afskrift af ett tal, hållet i "the Bachelors Club d. 10 Nov. 1789, vid dess jubileums firande, af en sällskapets ledamot (J. Ahlsteen). Derur må anföras följande: "Det är till eder mina bröder — menad. Franchell och Wines — som vår största och vänfastaste tacksamhet är rikta'd; Och huru kunna vi den bättre i sig mindre vår egen än hela rikets tacksamhet och erkänsla fövara, än derigenom att vi till hugkonst deraf och af denna glada dagen, samt till vårt eget soulagement för eder drift och nitlskan, låtit regla en jeton, som härmed å Klubbens vägnar eder öfverlemnas, för att visa och bevara vår fullkomliga erkänsla och tacksamhet. Den kunnen I bevara åt barn och efterkommande, hvarigenom hos dem implantas de goda dygder, som framstrålat i tiden från ertas förfäder. Tagen fördenskull med vilbehag emot vår välvilja etc. etc." — Item föreslås, att till Klubbens Orator utvälja Theol. lectorn och kyrkoh. Alex. Palm
- e) Afskrift af protokoll, hållet i Ugl. Bachelors Klubben d. 19 Nov. 1789 vid firande af "andra seklets jubileum. Ganska nöjsamt att läsa, men omöjligt att deraf göra ett sammandrag utan att dess arom af naivitet förflyttigas. I korthet sagdt, mat och drick, orationer, skålar i oändlighet — flera gånger tre "bombertar" å rad, etc. etc.
- f) Tryckta versar, med titel "I Bachelors Club d. 3 Okt. 1790" Hemmerlige.

g) Tryckt tilltal till "alla våra när- och frävarande ledars- och vanlige ledamöter af the Royal Bachelors Club", af den anförde 10 November eller "lisabeths dag, 1799, infinna sig kl. 12 om dagen i klubbens vanliga samlingsrum, för att på högtidligt ^{sätt} sluta klubbens 3:de, och för att uti "nighet, Vänskap och Förtroende börja dess 4:de seculum," Undertecknad och underskrifad af Johan Dubb och Johan Wohlfahrt, contrasignerad N. Hammarberg, dat. d. 19 Maj 1799. Utanskrift: Konungens Hro Tjenare Kongl. secreteraren Uggöle Herr Clas Sartz, Honoraire Ledamot af K. Bachelors Club i Göteborg. Stockholm."